

Addendum Ondersteuningsplan 2019-2023

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen

bestuur Samenwerkingsverband , 18 november 2020

Opting out leerwegondersteunend onderwijs

Sinds 1 januari 2016 is het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen verantwoordelijk voor de toewijzing van leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo) en praktijkonderwijs. Het Samenwerkingsverband geeft, na advies van de Toelatingsadviescommissie, de toelaatbaarheidsverklaringen voor praktijkonderwijs en de aanwijzingen voor leerwegondersteunend onderwijs af. In het Ondersteuningsplan 2019-2023 staan de procedure en de criteria voor de toelating van leerlingen op het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs beschreven.

Al geruime tijd leeft er binnen het Samenwerkingsverband onvrede over het grootschalig testen en indiceren van leerlingen gericht op het krijgen van middelen door scholen. In diverse bijeenkomsten hebben scholen en schoolbesturen met elkaar gesproken over de mogelijkheid tot opting out leerwegondersteunend onderwijs, vooruitlopend op de wetswijziging voor de integratie van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs in passend onderwijs. Dit leidde tot het besluit van het bestuur van het Samenwerkingsverband om gebruik te maken van de mogelijkheid tot opting out met ingang van 1 januari 2021. Afgelopen september keurden de schoolbesturen in de Algemene Ledenvergadering van het Samenwerkingsverband dit besluit goed.

De veranderingen als gevolg van de opting out maken aanpassing van het Ondersteuningsplan 2019-2023 noodzakelijk. Het addendum geeft aan welke wijzigingen er worden doorgevoerd in het Ondersteuningsplan. Dit addendum is vastgesteld door het bestuur van het Samenwerkingsverband op 18 november 2020 en op 30 november 2020 heeft de Ondersteuningsplanraad hiermee ingestemd. Ook de Algemene Ledenvergadering heeft het addendum goedgekeurd op 13 januari 2021. Op basis van het addendum past het Samenwerkingsverband het Ondersteuningsplan 2019-2023 aan en zorgt voor indiening van het aangepaste Ondersteuningsplan voor 1 mei 2021 bij de Inspectie. Over het aangepaste Ondersteuningsplan wordt OOGO gevoerd met de gemeenten Amsterdam en Diemen.

Keuzes in het kader van opting out

Samenwerkingsverbanden kunnen kiezen op welke onderdelen ze uit de bestaande regelgeving stappen en eigen afspraken gaan uitwerken. De keuze bestaat uit:

- Loslaten van de landelijke criteria, procedure en duur ondersteuningstoewijzing voor Leerwegondersteunend onderwijs; en/of
- Loslaten van de Lwoo-licenties.

Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen kiest voor opting out in de vorm van het loslaten van de landelijke criteria, procedure en duur van de ondersteuningstoewijzing voor leerwegondersteunend onderwijs. Als gevolg hiervan gaat de Toelatingsadviescommissie per 1 januari 2021 stoppen met het indiceren van leerlingen voor leerwegondersteunend onderwijs. Voor

praktijkonderwijs blijven de landelijke criteria gelden en blijft het Samenwerkingsverband ook toelaatbaarheidsverklaringen afgeven.

Het Samenwerkingsverband kiest *niet* voor het loslaten van de Lwoo-licenties. Dit betekent dat alleen vmbo-scholen die nu een Lwoo-licentie hebben middelen voor leerwegondersteuning blijven ontvangen. Bij de inwerkingtreding van de wetswijziging tot integratie van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs in passend onderwijs, naar verwachting in 2024, verdwijnen de Lwoo-licenties, en ontstaat er een nieuwe situatie. Gedurende de opting out periode (2022 en 2023) vraagt het Samenwerkingsverband geen nieuwe licenties aan.

Inhoudelijke en procedure aanpassingen

Met ingang van 1 januari 2021 indiceert het Samenwerkingsverband leerlingen niet meer voor leerwegondersteuning. Voor schooljaar 2020/2021 betekent dit dat de leerlingen nog wel geïndiceerd zijn. Voor schooljaar 2021/2022 worden voor nieuwe leerlingen geen aanwijzingen leerwegondersteuning meer aangevraagd en worden aanwijzingen van reeds geïndiceerde leerlingen losgelaten.

Scholen voor primair onderwijs adviseren ouders en leerlingen, voor wie zij inschatten dat leerwegondersteuning op het vmbo nodig is, om zich bij een van de vmbo-scholen aan te melden die deze ondersteuning aanbiedt. De basisscholen geven de ondersteuningsbehoefte van een leerling aan in het OKI-doc en brengen de leerachterstanden in kaart (LAT blijft een verplicht onderdeel). Het afnemen van capaciteitstesten (CAP) blijft mogelijk voor leerlingen in de overgangperiode. Voor leerlingen met een preadvies vmbo en leerachterstanden die passen bij praktijkonderwijs blijft het capaciteitenonderzoek wel verplicht.

Voor leerlingen die afstromen van het vmbo naar het praktijkonderwijs moet, net als in de huidige situatie, een onderbouwing worden opgesteld. Mocht het zo zijn dat die leerlingen geen capaciteitenonderzoek hebben gemaakt bij de overstap, dan bekijkt de Toelatingsadviescommissie per leerling of dit alsnog noodzakelijk is.

Het Samenwerkingsverband neemt de tijd voor de gezamenlijke beleidsontwikkeling op het gebied van leerwegondersteuning en leerachterstanden. Daarbij wordt gericht op 2023/2024 zodat er ruim de tijd is dit beleid zorgvuldig met alle Amsterdamse belanghebbenden, waaronder de Ondersteuningsplanraad en de gemeente, uit te werken.

Communicatie over opting out

Het Samenwerkingsverband investeert in goede voorlichting en communicatie met alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Zo heeft het Samenwerkingsverband informatie over opting out gezonden naar besturen en directeuren, intern begeleiders en groep 8 leerkrachten in het primair onderwijs en naar de directeuren en zorgcoördinatoren in het voortgezet onderwijs. Vragen van betrokkenen zijn en worden gesteld aan de onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband. Zij beantwoorden de vragen in direct contact en bieden ook hulp aan. Op de website van het Samenwerkingsverband staan antwoorden op veel gestelde vragen. Zowel tijdens de Week van de Overstap van 2 tot 6 november 2020 als bij de voorlichtingsbijeenkomst van 23 september jl., waarin leerkrachten en intern begeleiders werden voorgelicht over de overstap van primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, was er veel aandacht voor de veranderingen met betrekking tot opting out. Voor

leerkrachten en intern begeleiders is ook veel informatie beschikbaar op de website van de Stichting ELK (www.elkadam.info).

Verder was er contact met de ouderconsumenten organisatie (OCO) in verband met de voorlichting die zij aan ouders geven over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Ouders en leerlingen zelf zijn over de Lwoo-ontwikkelingen geïnformeerd door middel van de Keuzegids VO 2020/2021 en de website www.schoolkeuze020.nl.

De gemeente is geïnformeerd in het kader van de Kernprocedure 1 2021.

Bekostigingssystematiek gedurende opting out

Voor kalenderjaar 2021 verandert er nog niets ten aanzien van de wijze van bekostiging van leerwegondersteuning aan scholen. Deze middelen worden vastgesteld op basis van de teldatum 1 oktober 2020 en vanuit DUO rechtstreeks overgemaakt aan de schoolbesturen. Per kalenderjaar 2022 ontvangt het Samenwerkingsverband alle middelen voor leerwegondersteuning en maakt het Samenwerkingsverband op basis van een verdeelsleutel per school deze middelen over aan de schoolbesturen. Het Samenwerkingsverband gaat de middelen verdelen op basis van het deelnamepercentage leerwegondersteunend onderwijs leerlingen op 1 oktober 2019. Per school is dit percentage berekend op het totaal aantal leerlingen en vermenigvuldigd met het lumpsum-bedrag per leerling. Het lumpsum-bedrag wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de bedragen die het Rijk hanteert voor het desbetreffende kalenderjaar.

De tussenvoorzieningen worden bekostigd op basis van de 1 oktobertelling van het voorgaande jaar (t-1) voor alle leerlingen woonachtig in Amsterdam en Diemen. Voor leerlingen woonachtig buiten Amsterdam en Diemen worden facturen gestuurd aan de desbetreffende samenwerkingsverbanden. Betalen die samenwerkingsverbanden niet dan gaan de tussenvoorzieningen in overleg met het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen.

Grensverkeer

Door grensverkeer en verhuizingen kunnen leerlingen zich met een door een ander samenwerkingsverband afgegeven aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs op een Amsterdamse school aanmelden. Deze aanwijzing is landelijk geldig voor de gehele schoolloopbaan in het vmbo. De meeste samenwerkingsverbanden rond Amsterdam-Diemen geven geen nieuwe aanwijzingen leerwegondersteunend onderwijs meer af. Bij de aanname van nieuwe leerlingen, met of zonder indicatie, dient de school ervoor te zorgen dat de betreffende leerling zo goed mogelijk doorlopende leerwegondersteuning ontvangt.

Afspraken met de gemeente over huisvesting

Voor leerlingen met een indicatie leerwegondersteunend onderwijs in het vmbo gaat de gemeente uit van een hogere ruimtebehoefte dan voor vmbo-leerlingen zonder indicatie. Bij de ruimtebehoefte berekening wordt uitgegaan van de leerlingentelling op 1 oktober van het jaar ervoor.

Met ingang van de opting out per 2022 worden leerlingen met een indicatie leerwegondersteunend onderwijs niet meer als zodanig geteld. De ruimtebehoefte van scholen met deze leerlingen zou

daarmee 'automatisch' kleiner worden, zonder dat de behoefte aan leerwegondersteuning van deze groep vmbo-leerlingen en de daarmee verbonden ruimtebehoefte kleiner wordt.

Het voorstel is in gesprek te gaan met de gemeente over de vraag hoe vmbo-leerlingen die baat hebben bij leerwegondersteuning in het vmbo in de ruimtebehoefte-berekening verdisconteerd kan blijven.

Gevolgen voor de meerjarenbegroting

Opting out heeft voor de meerjarenbegroting tot gevolg dat de scholen vanaf 2022 de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs niet meer direct van DUO ontvangen maar via het Samenwerkingsverband. Dit is terug te zien in de meerjarenbegroting door een verschuiving van de lasten van de afdrachten naar programmalijn 1 per 2022. De wetswijziging die plaatsvindt per 2024 is nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting omdat nog onbekend is wat de verdeling van de middelen wordt. De inkomsten zoals nu opgenomen in de meerjarenbegroting zijn daarom per 2024 hoger dan tegen die tijd realistisch is terwijl de lasten op enkele punten wél al naar beneden zijn bijgesteld omdat we minder inkomsten verwachten. Daardoor ontstaat in de meerjarenbegroting vanaf 2024 ten onrechte de indruk dat er financiële middelen worden overgehouden.